

Vidnet forklarte sig forøvrig i nøiagtig overensstemmelse med kapteinen samt med den fremlagte beretning.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet avtraadte.

Som 2. vidne fremstod:

Matros Karl Malhom Hjelm, født den 24 august, 1899 i Ørebrolån i Sverige og forklarte, at han var rormand, da kollisionen fandt sted.

Vidnet forklarte sig nøiagtig i overensstemmelse med kapteinen, samt med den fremlagte beretning.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet avtraadte.

Som 3. vidne fremstod:

Ite maskinist Nils Særvold, født 6 Mars 1882 paa Os og forklarte, at han var vakt-havende officer, og befandt sig i maskinrummet, da eksplosionen indtraf. Maskinen stoppet av sig selv umiddelbart efter at eksplosionen fandt sted og det er vidnets mening, at akslen, ved eksplosionen blev bøiet og derved kilte sig fast. Vidnet sprang straks op paa dækket og gik saa i styrbords livbaat.

Vidnet forklarte sig forøvrig i nøiagtig overensstemmelse med kapteinen samt den fremlagte beretning.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet avtraadte.

Som 4. vidne fremstod:

Fyrbøter Ernest Koponen, født den 13. Oktober 1880 i Viborg og forklarte, at han befandt sig i ruffen da eksplosionen fandt sted. Vidnet sprang straks ut paa dækket og saa da en mand, som hoppet overbord paa bagbord side. Straks efter at vidnet var kommet i bagbords livbaat, gjorde han besætningen opmerksom paa, at en mand var hoppet overbord. De søkte straks efter ham, men uten resultat.

Vidnet forklarte sig forøvrig i nøiagtig overensstemmelse med føreren samt den fremlagte beretning.

Oplæst og vedtat.

Den fremlagte beretning blev derefter oplæst for vidnerne, som erklærte, at de intet hadde at bemerke til sammes indhold.

Vidnerne som før avhørelsen var tilholdt at avgi en sandfærdig forklaring samt var gjort opmerksom paa edens betydning og av hvilke ingen hadde paaørt en andens forklaring, blev derpaa edfæstet.

Forretningen sluttet.

(sign) E. Fr. Dahl.

kst. Vicekonsul.

(Sign.) C. A. Carlsen,
forhv. skibsfører.

T. N. Torgersen,
forhv. skibsfører.

D/S «Maidag» (M. P. C. B.) Kristiania.

Reg. ton br.: 1254, last: kul, ødelagt 15 december 1917 paa reise fra Newport, Mon. til Bordeaux Omkommet: 3 mand, skadet 2 mand.

Aar 1917 den 19de december avholdtes efter berammelse sjøforklaring paa general-konsulatet i London i anledning av d/s «Maidags» sækning den 12te s. m. hvorved tre av besætningen befryktes at være omkommet.

Forretningen administrertes av general-konsul W. Eckell, og som bisiddere fungerte fhv. skibsfører H. Stranger Sand og kaptein Joh. K. I. Jacobsson, senest fører av d/s «Blaatind» av Aalesund.

Kaptein Karl Reff, av Gravningsund, Hvaler, fremstod og forklarte, at han var fører av d/s «Maidag» av Christiania, kjendingssignal M. P. C. B., drægtig 1254 tons brutto, 710 tons netto, bygget av staal i Aalborg i 1916, klasse 1 ³/₈ L 1 1 i Bureau veritas, værdi ubekjendt, krisgforsikret for kr. 1587000, hvad dep. anser som lavt.

Fartøiet, som tilhørte A/S «Nordsjøen», disponent Rich. Peterson, Prinsens gate 5, Christiania, og som hadde en besætning av 16 mand foruten føreren, var paa reise fra Newport, Mon. til Bordeaux med 1647 tons kul (værdi og assurance ubekjendt), da det den 15de december sank ca. 25 kvartmil syd av Longship fyr efter enten at være torpedert eller at ha stødt paa en mine.

Da skibets dagbøker, likesom alle papirer

gik tapt, indleverte dep. en skriftlig beretning av følgende indhold:

Beretning om sänkningen av d/s «Maidag» av Kristiania.

Avgik fra Newport fredag den 14de december med en ladning kul bestemt til Bordeaux. Klokken 7 $\frac{1}{2}$ fmd. gik ut av dokken. Efter skibets kompasser blev undersøkt og rettet, fortsatte efter lodsens anvisning til Barry Road hvor kvitertes lodsens klokken 11 fm. Skibet i god og forsvarlig sjøstand. Livbaaterne utsvinget og færdig til øieblikkelig bruk.

Reisen fortsattes efter Admiralty kurser og ankom Penzance klokken 8.30 fmd. lørdag den 15de december. Klokken 3.30 emd. s. d. fortsattes reisen efter eskorte. Klokken 6.10 peiltes Longship i nord og Lizard i O $\frac{1}{4}$ N. Styret efter lederen og holdt skibets position i konvojen ved forskjellig fart. Klokken omtrent 7.50 emd. indtraf en voldsom eksplosion midtskibs om st. b. og skibet begynde at synke hurtig med tiltagende slagside til st. b. Bb. livbaat blev sat ut og omtrent alle mand kom i denne, livbaaten kantret et øieblik efter i dragsuget og alle i den kom i vandet. 5 av mandskapet kom sig op paa hvælvet og de andre som er reddet holdt sig oppe ved hjælp av redningsflaate, livbelter og vrakgods. Efter ca. 16 minutters forløp blev 14 mand bjerget av en M. L., der utførte et rask og modig arbeide. Der blev søkt i alle retninger efter de resterende 3 mand, men de var ikke at opdage. Omtrent klokken 11 $\frac{1}{2}$ emd. s. d. blev vi landet i Penzance, hvor 1ste maskinist, der hadde sine hænder forbrændt og 1ste styrmand, der hadde en fot forstuet, blev bragt paa hospital.

London den 18de december 1917.

Karl Reff (sg.)

forh. fører av d/s «Maidag».

Dep. henholder sig til det i beretningen anførte og tilføier paa forespørsel, at fartøiets dypgaaende var 13'8" forut og 16'2" agter. Dep. var mest tilbeiligg til at tro, at fartøiet var stødt paa en mine, dels fordi eksplosionen var saa voldsom, dels ogsaa fordi de hadde eskorten tværs om styrbord, ca. 500 yards

borte. Fra eskorten burde man i tilfælde ha kunnet se minnen efter torpedoen. Ombord i eskorten blev det imidlertid antat, at det var en torpedo. Dep. opholdt sig, da eksplosionen indtraf, i bestiklugaren. Saa vidt vidnet vet, var styrbords livbaat bliit ødelagt ved eksplosionen. Man kunde forøvrig ikke komme den veien for damp. Det var bælgermørkt. Dep. ønsker at henlede oppmerksomheten paa det redningsarbeide, som blev utført av den eskorterende motorbaat, som efter eksplosionen først søkte efter submarinen, derefter sendte op raketter, brukte søkelyset og tok ombord dem, som sat paa baathvælvet, hvoriblandt dep. Da disse var kommet ombord, sattes ut en liten jolle med næstkommanderende og to mand for efter deps. anvisning at lete efter de øvrige, hvis skrik kunde høres. Disse blev ogsaa reddet med undtagelse av

- 1) Matros Trygve Berg, av Trondhjem.
- 2) Fyrbøter Antonio Diaz, 19 aar, av Azorerne.
- 3) Kullemper Georg Martinsen, 18 aar av Drammen.

Det var næsten stille, men en del døning. Hadde motorbaaten ikke været saa kvik, vilde sikkert fire mand, som var kommet op paa livbeltekassen, og som begynde at faa krampe, ha omkommet. Styrmanden blev tat fra redningsflaaten, maskinisten fra vandet. Dagen efter at man var kommet iland i Penzance, blev 2den maskinist Tjorbaldur Svensson syk, antagelig forkjølelse, og maatte efterlates der.

Oplæst og vedtat, hvorefter dep. frattraadte.

Vidnerne fremstod, nemlig:

- 1) 2den styrmand Petter Jacobus Reinertsen, 22 aar, av Gravningssund, Hvaler.
- 2) maskinassistent Reidar Emil Pedersen 19 aar, av Billetberget, Glemminge.
- 3) matros Thorbjørn Sæther, 28 aar, av Trondhjem.

Edens betydning blev foreholdt vidnerne, som derefter frattraadte undtagen.

1ste vidne, 2den styrmand Reinertsen, som forklarte, at han ved leiligheten hadde vagt og befandt sig paa broen.

Den savnede matros Trygve Berg stod paa utkik paa bakken. Vidnet gik frem og tilbake paa broen og var kommen over til bakkbord, da der skedde en voldsom eksplosion

om styrbord midtskibs. Det var for mørkt til at kunne se noget, men fartøiet krænget over til styrbord. Vidnet forsøkte at bruke fløiten, men der kom ingen damp. Vidnet fik ikke tid til at benytte maskintelegrafene, men sprang til bakbords livbaat. De fleste av besætningen kom i denne baat, men man fik ikke kappet linen, og baaten gik rundt. Daviderne var da allerede i vandet, men man hadde faat huket ut taljerne. Da der var saa mange om baaten, svømmet vidnet, som hadde redningsvest paa, bort fra baaten, kom efter en stund hen til motorbaaten og kom ombord i den. Maskinen syntes fremdeles at gaa med fuld fart, da fartøiet gik under. Vidnet saa ikke nogen av de savnede. Fløiten var isoleret og var ikke frossen. Den lille livbaat var ødelagt, men vidnet vet ikke hvordan det var gaat med den store livbaat om styrbord.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

2det vidne, maskinassistent Pedersen, fremstod og forklarte, at han ved leiligheten hadde vagt i maskinen og stod paa fordørken da eksplosionen indtraf. Den var voldsom, alle lys slukkedes, vidnet blev likesom hævet op, fik tak i manometererrørene, hørte maskinisten, som ogsaa var i maskinen, rope noget, fik med den anden haand fat i leideren og kom paa dæk. Det var et saa frygtelig smeld, at vidnet for en tid var helt døv. Vidnet kom op om styrbord og saa røk og damp komme op fra fyrdørken. Baade styrbords livbaat og giggen var blitt ødelagt, og fartøiet krænget sterkt over til styrbord. Vidnet løp til bakbords baat og firet sig ned i taljerne. Der blev skreket fra livbaaten, at man skulde kappe fangelinen, men der var for mange i baaten, saa man ikke kunde komme til, og i samme øieblik sank skibet, og daviderne har antagelig huket fast i livbaaten. Vidnet, som ikke hadde redningsvest paa, blev trukket med ned i vandet, men kom tilsidst op igjen, fik se livbeltekassen med tre mand paa og svømmet derhen. Efter 5 a 10 minutters ophold paa kassen blev vidnet og de tre andre optat av motorbaaten. Der var ingen mulighet for at faa maskinen stoppet eller dampen avstengt.

Dørkeplaterne paa maskindørken stod op og ned. Der var ikke hurtiglukker paa dæk.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

3die vidne, matros Sæther, fremstod og forklarte, at han ved leiligheten stod tilrørs og styrte ret efter nærmeste baat i konvoien. Efter eksplosionen løp vidnet til styrbords livbaat, som befandtes hængende ødelagt i en talje, sprang saa til bakbords baat og kom ned i den, men hoppet derefter i vandet for ikke at komme med i dragsuget. Efter at ha svømmet et stykke bortover, saa vidnet sig om. Skibet var da næsten helt forsvundet, idet kun litt av agterenden endnu saaes, og tre mand sat paa hvælvet av livbaaten. Vidnet svømmet derhen og kom op paa hvælvet. Av de savnede var fyrbøter Diaz i maskinen. De to andre skal ha været i livbaaten og er antagelig druknet, da denne kantret, men vidnet saa dem ikke.

Oplæst og vedtat.

Samtlige vidner fremstod, og kapteinens beretning blev oplæst for dem. Vidnerne erklærte paa forespørsel, at de intet hadde at bemærke til sammes indhold.

Vidnerne, som ikke hadde paa hørt hinandens forklaringer, blev derefter edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmærke.

Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell (sg.)

H. Stranger Sand (sg.)

Joh. K. I. Jacobsson (sg.)

D/S »Borgsten» (M. J. S. W.) av Kristiania.

Reg.ion br.: 1719, ballast, ødelagt 19de december 1917 paa reise fra Rouen til Newport. Omkommet: 2 mand.

Aar 1917 den 28de december avholdtes paa generalkonsulatet i London, efter berømmelse, sjøforklaring i anledning av d/s »Borgsten»s sænkning den 19de s. m.

Foretningen administrerter av generalkonsul W. Eckell, og som bisidderne fungerte fhv. skibsfører H. Stranger Sand og kaptein